

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie za 2022 rok.

Podstawą oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie jest raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej, przedłożony przez dyrektora jednostki w sposób i w terminie określonym w art. 53a ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 633 z późn. zm.). Raport przygotowany został na podstawie sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2022 i zawiera: analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2022 rok, prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe tj. 2023-2025 wraz z opisem przyjętych założeń oraz informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację Zespołu.

Analiza oraz prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej zawarta w raporcie, została przygotowana w oparciu o wskaźniki określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 832). Do analizy przyjęto cztery obszary: zyskowność, płynność, efektywność i zadłużenie:

- 1) wskaźniki zyskowności służą do oceny rentowności działania podmiotu i zawierają: zyskowność netto, zyskowność działalności operacyjnej, zyskowność aktywów,
- 2) wskaźniki płynności określają zdolność podmiotu do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych i zawierają: wskaźnik bieżącej płynności i szybkiej płynności,
- 3) wskaźniki efektywności informują w jakich cyklach podmiot spłaca zobowiązania oraz otrzymuje należności i zawierają wskaźnik rotacji należności i rotacji zobowiązań wyrażony w dniach,
- 4) wskaźniki zadłużenia informują o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi oraz wielkości funduszy obcych przypadającą na jednostkę funduszu własnego i zawierają wskaźnik zadłużenia aktywów i wskaźnik wypłacalności.

Zgodnie z Raportem, poszczególne wskaźniki i przypisane im oceny punktowe dla ZZOZ w Czarnkowie za 2022 rok wynoszą odpowiednio:

- 1) **wskaźniki zyskowności** uzyskały ocenę **0 pkt** na 15 pkt maksymalnej oceny punktowej, co stanowi 0% tej oceny: wskaźnik zyskowności netto – -6,59 % (0 pkt), wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej – -5,75 % (0 pkt), wskaźnik zyskowności aktywów – -12,99 % (0 pkt);
- 2) **wskaźniki płynności** uzyskały ocenę **0 pkt** na 25 pkt maksymalnej oceny punktowej, co stanowi 0 % tej oceny w tym: wskaźnik płynności bieżącej – 0,42 (0 pkt), wskaźnik płynności szybkiej – 0,36 (0 pkt);
- 3) **wskaźniki efektywności** uzyskały ocenę **10 pkt** na 10 pkt maksymalnej oceny punktowej, co stanowi 100% tej oceny, w tym: wskaźnik rotacji należności – 24 dni (3 pkt), wskaźnik rotacji zobowiązań – 36 dni (7 pkt);
- 4) **wskaźniki zadłużenia** uzyskały ocenę **8 pkt** na 20 pkt maksymalnej oceny punktowej, co stanowi 40% tej oceny, w tym: wskaźnik zadłużenia aktywów – 55% (8 pkt), wskaźnik wypłacalności – 35,86 (0 pkt).

Maksymalna ocena punktowa wskaźników ekonomiczno-finansowych, wynikająca z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. wynosi 70.

Łączna ocena punktowa za rok 2022 uzyskana przez Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie wynosi 18 punktów, co stanowi 25 % maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania i stanowi znaczący spadek w porównaniu do poziomu z roku poprzedniego o 31 punktów.

Ocena wskaźników sytuacji ekonomiczno-finansowej Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie za 2022 rok przedstawia się następująco:

1) Wskaźniki zyskowności:

W związku ze znaczącym pogorszeniem wyniku finansowego w roku 2022 w stosunku do roku ubiegłego wskaźniki zyskowności nie osiągnęły oczekiwanych wartości. W roku 2022 Szpital wygenerował stratę na poziomie 3.434.749,49 zł. Powyższa sytuacja to efekt mniejszych przychodów ze sprzedaży w stosunku do roku ubiegłego o kwotę ok 10 mln (Szpital zakończył swoją rolę szpitala covidowego) oraz utrzymania kosztów działalności operacyjnej na takim samym poziomie co w zeszłym roku. Mimo, iż generowanie zysków nie jest celem statutowym ZZOZ w Czarnkowie powinien on dążyć do utrzymania takiej kondycji finansowej, by możliwa była realizacja postawionych jednostce zadań.

2) Wskaźniki płynności:

Wskaźniki płynności również ukształtowały się poniżej oczekiwanych wartości. Wskaźnik płynności bieżącej wynosi 0,42 a normą wartości wskaźnika płynności bieżącej jest przedział 1,2 – 2,0. Wskaźnik szybkiej płynności wynosi 0,36, jego optymalna wartość powinna mieścić się w przedziale 1,0 – 1,3. W obszarze płynności i terminowego regulowania zobowiązań sytuacja w jednostce na koniec roku 2022 uległa znaczącemu pogorszeniu.

3) Wskaźniki efektywności:

Wskaźnik rotacji należności w roku 2022 wyniósł 24 dni co oznacza, że przeciętny okres wpływu należności do jednostki następuje w ciągu 24 dni, natomiast wskaźnik rotacji zobowiązań wskazuje, że Szpital reguluje swoje zobowiązania w ciągu 36 dni, wydłużenie spłaty zobowiązań w stosunku do roku ubiegłego o 10 dni. Powyższa sytuacja potwierdza pojawienie się problemów z płynnością w Szpitalu.

4) Wskaźniki zadłużenia:

Wskaźnik zadłużenia aktywów w roku badanym wyniósł 55% i uległ zwiększeniu w stosunku do zeszłego roku o 15%. Według standardów wskaźnik zadłużenia nie powinien przekroczyć 65%, zwiększenie wartości tego wskaźnika oznacza zwiększenie zadłużenia Szpitala.

Z oceny ekonomiczno – finansowej ZZOZ w Czarnkowie wynika, że sytuacja finansowa Szpitala uległa znaczącemu pogorszeniu. Właściwie we wszystkich ocenianych obszarach Szpital zanotował pogorszenie wartości wskaźników. Szpital wygenerował stratę, co sprawia, że automatycznie wszystkie wskaźniki zyskowności nie osiągają oczekiwanych wartości. W Szpitalu pojawiły się problemy z płynnością, a co za tym idzie z terminowym regulowaniem zobowiązań. Sytuacja ta znajduje potwierdzenie w znaczącym wzroście wskaźnika regulowania zobowiązań. Powyższe problemy powodują również, że zadłużenie Szpitala wskazuje tendencję wzrostową.

Prognoza oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej na rok **2023** szacuje wzrost do **34 pkt** tj. wzrost o 16 pkt. w porównaniu do roku 2022. Natomiast na rok **2024** Szpital prognozuje pogorszenie się oceny do **18 pkt**, a w roku **2025** jej poprawę do poziomu **38 pkt**.

W prognozowanych latach Szpital zakłada, że nie uda mu się wygenerować zysków, więc wskaźniki zyskowności nie osiągną oczekiwanych wartości. Na kolejne lata Szpital prognozuje poprawę sytuacji w obszarze płynności na rok 2023 oraz 2025, natomiast w roku 2024 mogą pojawić się problemy w tym obszarze. W latach 2023-2025 wskaźniki efektywności z roku na rok będą osiągały lepsze wartości, tak by w roku 2025 okres spływu należności był zbliżony do okresu regulowania zobowiązań. Według planów Szpitala poprawa ma nastąpić w obszarze zadłużenia.

Na podstawie przeprowadzonej analizy Raportu stwierdza się, że ekonomiczno-finansowa sytuacja Szpitala w roku 2022 uległa pogorszeniu w obszarze wszystkich wskaźników. Prognoza na lata 2023-2025 według Szpitala, mimo zakładanych strat, w obszarze pozostałych wskaźników jest dość optymistyczna. Pozytywna realizacja przedstawionych planów będzie wymagała albo zmian zasad finansowania usług ze strony NFZ albo działań organizacyjno-restrukturyzacyjnych w Szpitalu.

Tak ukształtowane wskaźniki, pozwalają na dokonanie ogólnej negatywnej oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie.

Dokonując negatywnej oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Rada zauważa istotne czynniki, które miały wymierny wpływ na wygenerowanie straty finansowej Szpitala, a nie były przyczyną złego zarządzania jednostką. Główny wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową jednostki miały czynniki zewnętrzne i związane były ze sposobem i systemem finansowania tzw. sieci szpitali podstawowego stopnia zabezpieczenia, który jest zależny od wysokości środków zarezerwowanych na ten cel w budżecie Narodowego Funduszu Zdrowia. Ponadto przyczyną ujemnego wyniku finansowego jednostki jest m.in.:

- zaniżona i niedoszacowana wysokość wyceny świadczeń przez NFZ,
- znaczący ustawowy wzrost wynagrodzeń pracowników służby zdrowia oraz brak wystarczających rządowych środków finansowych przeznaczonych na ten cel,
- w pierwszym kwartale 2022 r. Szpital realizował głównie świadczenia zdrowotne związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19, co skutkowało niewykonaniem planowanego kontraktu,
- brak (lub zmniejszenie) umowy na finansowanie ze środków NFZ. Szpital nie posiada pełnej informacji o wysokości kontraktów na kolejne lata, co powoduje dużą niepewność i zachwianie stabilności jednostki,
- brak pełnego finansowania przez NFZ faktycznie wykonanych procedur medycznych tzw. nadwykonań, mimo poniesionych kosztów przez jednostkę,
- wysoka inflacja gospodarcza oraz wzrost kosztów wszystkich usług, w tym dostawy mediów, a także wzrost ceny dostaw leków.